

Een moeilijke spiegel voor de Israëlische bevolking

Mr. Richard Donk

AMSTERDAM. Daniel Sherman stelt schendingen van de mensenrechten in de Palestijnse gebieden aan de kaak. Dat valt lang niet altijd mee. „Israëliërs vinden het moeilijk als ze een spiegel krijgen voorgehouden.”

Sherman is voor een kort bezoek in Nederland. Hij vertegenwoordigt de Israëlische mensenrechtenorganisatie B'Tselem, die opkomt voor de belangen van Palestijnen op de Westelijke Jordaanoever en in Oost-Jeruzalem. Nederland is volgens hem een „belangrijke Europese gesprekspartner in het debat over Israël.” Dat is de officiële lezing. Officieus probeert hij de Nederlandse politiek voor zich te winnen. Want premier Rutte brengt begin december een bezoek aan Israël en de Palestijnse gebieden.

Even over de naam B'Tselem: "naar het beeld van", ontleend aan Genesis. Heeft dat een religieuze connotatie?

„Wij gaan ervan uit dat God de Schepper van ons allen is. We zijn allemaal uniek. En dus voelen wij ons verplicht iedereen te respecteren en de waarde van elk mens te zien. Wij zijn geen religieuze organisatie. Maar we proberen wél de kracht van elk individu te gebruiken om van deze wereld een beter oord te maken.”

Uw organisatie richt zich specifiek op de eerbiediging van mensenrechten in de Palestijnse gebieden. Weten Israëliërs eigenlijk wel wat zich daar afspeelt?

„Dat is juist het probleem. Sinds de tweede intifada zijn beide partijen zo van elkaar gescheiden, dat ze nog nauwelijks wat van elkaar weten. Veel Israëliërs sluiten hun ogen voor de bezetting en hebben er geen enkel belang bij zich om het wel en wee van de Palestijnen te bekommeren.”

Uw organisatie spreekt consequent over "bezette gebieden", maar de Verenigde Naties bezigen nog altijd de term "onbesliste gebieden."

FIGIOAYS. Een Palestijnse boer bekijkt de schade die Joodse kolonisten in de buurt van Hebron aan zijn olijfbomen hebben aangericht. beeld EPA

„Wij spreken over bezette gebieden, omdat dit bewuste land voor 1967 niet in het bezit van Israël was. Het Israëlische hoogerechtshof heeft zelf bepaald dat er sprake van bezetting is.”

Hoe populair is uw organisatie bij de Israëlische regering?

„We worden met gemengde gevoelens bekeken. Soms is men zeer coöperatief; soms worden we ronduit tegengewerkt. Israël is een democratische rechtsstaat. Er zijn procedures om misstanden aan te pakken. Dat gaat alleen doorgaans erg langzaam. Een onderzoek naar wangedrag van een soldaat kan wel drie tot vier jaar duren. Dan is die persoon allang weer uit het leger verdwenen.”

Sherman pakt er een foto bij: een geboeide en geblinddoekte Palestijn. Een Israëlische militair richt een geweer op hem. „Deze man was al overmeesterd. En toch schoot deze soldaat hem in zijn voet. Die zaak hebben wij aan de kaak gesteld en dat heeft tot een veroordeling geleid.”

Waarom komt dit voor?

„We zitten in een gecompliceerde situatie. Israël laat jonge infanteriesoldaten politieoperaties uitvoeren waarvoor ze helemaal niet zijn getraind. En we weten na 46 jaar nog steeds niet hoe we met een permanente bezetting

moeten omgaan. Daar geeft het internationale recht overigens ook geen houvast voor.”

Hoe gaat het Israëlische publiek met de kritiek van uw organisatie om?

„Ook dat is wisselend. Israëliërs vinden het moeilijk als ze een spiegel krijgen voorgehouden. We hebben hier de afgelopen tijd behoorlijk wat sociale protesten gehad. Maar het ging nooit om het conflict met de Palestijnen. Ook politieke partijen hebben van deze kwestie in de campagne geen issue gemaakt.”

Israël zit wel onevenredig veel in het beklagenbankje. Vast agendapunt bij de VN-Mensenrechtenraad, bijvoorbeeld. Terecht?

Sherman. beeld RD

„Het is zeer problematisch dat Israël er steeds weer wordt uitgepikt. En het is ronduit oneerlijk dat we zo eenzijdig worden bekritiseerd. Maar de Joodse staat mag ook geen vrijgeleide voor consequente schending van mensenrechten krijgen. Ik wil dat Israël straks ook respectvol optreedt tegenover mijn kinderen en kleinkinderen.”

Malala krijgt prijs in Europees Parlement

Redactie buitenland

BRUSSEL. De Europese Unie moet hulp bieden aan de miljoenen kinderen wereldwijd die geen onderwijs genieten. Dat heeft de Pakistaanse Malala Yusafzai gisteren gezegd bij de uitreiking van de Sacharoprijs, de mensenrechtenprijs van het Europees Parlement.

Politieke leiders moeten deze kinderen „een boek en een pen” bieden en de vele meisjes beschermen die geweld riskeren door onderwijs te volgen, aldus Malala (16).

Malala overleefde vorig jaar in Pakistan een aanslag op haar leven door de taliban. Hierdoor raakte ze wereldwijd bekend. De opstandelingenbeweging wilde haar de mond snoeren, omdat ze zich naar het oordeel van de moslimextremisten te nadrukkelijk uitsprak voor onderwijs voor meisjes.

CU-vertegenwoordiger Van Dalen zei gisteren dat de EU duidelijk moet maken dat zij „mensenrechten voor iedereen” serieus neemt. Hij riep ertoe op de „Pakistaanse autoriteiten onder druk te zetten” om meer te doen. „Meer te doen voor vrouwen en meisjes, meer te doen voor de minderheden, meer te doen tegen de extremisten. En wat mij betreft mogen handel en hulpgeld gerust als drukmiddel worden gebruikt.”

De onderscheiding werd uitgereikt door EP-voorzitter Schulz. Hij noemde Malala een „heldin” en een „wereldwijd icoon van de strijd voor onderwijs.”

ZWANENVADER

HAMBURG. Ze noemen Olaf Niess de Zwanenvader. Elk najaar zet hij de zwanen uit de stadsvijver Binnenlster in de Duitse stad Hamburg in een roeiboot om ze te brengen naar een andere vijver, die in de winter niet bevriest. beeld EPA

Rusland laat ook activist Ubels vrij

SINT-PETERSBURG (ANP). Na bijna 2,5 maand in een Russische cel te hebben gezeten, komt na de Nederlandse Greenpeace-activist Faiza Oulahsen ook de machinist Mannes Ubels op borgtocht vrij. Dat besloten rechters in het Russische Sint-Petersburg gisteren. De Amsterdamse campagneleider en de Groningse chef machinekamer van de Arctic Sunrise moeten tot morgen wachten voordat ze echt vrij zijn. Wat er vervolgens gebeurt, is nog altijd niet duidelijk.

Timosjenko mag land niet uit van parlement

KIEV (AP). Het Oekraïense parlement is vandaag niet akkoord gegaan met een medische behandeling in het buitenland voor de gedetineerde ex-premier Joelia Timosjenko. De Europese Unie stelde het aannemen van deze wet als voorwaarde voor een samenwerkingsovereenkomst. De Partij van de Regio's van president Janoekovitsj weigerde goedkeuring. Of volgende week het akkoord met de EU kan worden getekend, is hiermee onduidelijk.

Leden EP willen weg uit Straatsburg

STRAATSBURG (ANP). Steeds meer Europarlementariërs willen af van het maandelijks verhuiscircus tussen Brussel en Straatsburg. De parlementariërs riepen gisteren de EU-lidstaten ertoe op dat mogelijk te maken. Veruit de meeste afgevaardigden vinden dat zij zelf het recht moeten krijgen om te bepalen waar en hoe zij vergaderen. Nu is dat vastgelegd door de EU-lidstaten. Het Europees Parlement wil dan ook dat de lidstaten het Europees Verdrag veranderen.

Kinderen elke 10 jaar 5 procent minder fit

WASHINGTON (ANP). De afgelopen veertig jaar zijn kinderen elke tien jaar 5 procent minder fit geworden. Tegenwoordig doen kinderen gemiddeld 1,5 minuut langer over een mijl (1,6 kilometer) hardlopen dan dertig jaar geleden. Grote boosdoeners zijn vet en te weinig beweging. Dat bleek gisteren uit een presentatie van een analyse van vijftig wereldwijde onderzoeken door de Australische hoofdonderzoeker Grant Tomkinson bij de Amerikaanse Hart Organisatie.

Goudschat gevonden in wc vliegtuig

NEW DELHI (AP). Schoonmakers van de luchthaven van het Indiase Calcutta hebben in een vliegtuigtoilet 24 verstopte goudstaven gevonden. De goudschat van tientallen kilo's is meer dan 800.000 euro waard, schat de douane. De douane heeft het goud in beslag genomen en onderzoekt waar het vandaan komt. India heeft onlangs de invoerheffing op goud verhoogd. Die maatregel werkt volgens overheidsfunctionarissen smokkel in de hand.